

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
ōṃ namō bhagavatē vāsudēvāya

maharṣi vēdavyāsapraṇītaṃ śrīmadbhāgavatamahāpurāṇam
॥ caturthaskandhē ṣōḍaśō'dhyāyah ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
ōṃ namō bhagavatē vāsudēvāya
śrīmadbhāgavatamahāpurāṇam
॥ caturthaskandhē ṣōḍaśō'dhyāyaḥ ॥

maitrēya uvāca

iti bruvāṇaṃ nṛpatiṃ gāyakā municōditāḥ |
tuṣṭuvustuṣṭamanasastadvāgamṛtasēvayā || 1 ||

nālaṃ vayaṃ tē mahimānuvarṇanē
yō dēvavaryō'vatatāra māyayā |
vēnāṅgajātasya ca pauraṣāṇi tē
vācaspatīnāmapī babhramurdhiyaḥ || 2 ||

athāpyudāraśravasaḥ pṛthōrharēḥ
kalāvatārasya kathāmṛtādṛtāḥ |
yathōpadēśaṃ munibhiḥ pracōditāḥ
ślāghyāni karmāṇi vayaṃ vitanmahi || 3 ||

ēṣa dharmabhṛtāṃ śrēṣṭhō lōkaṃ dharmē'nuvartayan |
gōptā ca dharmasētūnāṃ śāstā tatparipanthinām || 4 ||

ēṣa vai lōkapālānāṃ bibhartyēkastanau tanūḥ |
kālē kālē yathābhāgaṃ lōkayōrubhayōrhitam || 5 ||

vasu kāla upādattē kālē cāyaṃ vimuñcati |
samaḥ sarvēṣu bhūtēṣu pratapan sūryavadvibhuḥ || 6 ||

titikṣatyakramaṃ vainya uparyākramatāmapi |
bhūtānāṃ karuṇaḥ śaśvadārtānāṃ kṣitivṛttimān || 7 ||

dēvē'varṣatyasau dēvō naradēvavapurhariḥ |
kr̥cchraprāṇāḥ prajā hyēṣa rakṣiṣyatyañjasēndravat || 8 ||

āpyāyatyasau lōkaṃ vadanāmṛtamūrtinā |
sānurāgāvalōkēna viśadasmitacāruṇā || 9 ||

avyaktavartmaiṣa nigūḍhakāryō
gambhīravēdhā upaguptavittāḥ |
anantamāhātmyaguṇaikadhāmā
pr̥thuḥ pracētā iva saṃvṛtātmā || 10 ||

durāsadō durviṣaha āsannō'pi vidūravat |
naivābhibhavitum śakyō vēnāraṇyutthitō'nalaḥ || 11 ||

antarbahiśca bhūtānāṃ paśyan karmāṇi cāraṇaiḥ |
udāsīna ivādhyakṣō vāyurātmēva dēhinām || 12 ||

nādaṇḍyaṃ daṇḍayatyēṣa sutamātmadvīṣāmapi |
daṇḍayatyātmajamapi daṇḍyaṃ dharmapathē sthitāḥ || 13 ||

asyāpratihatam cakram pr̥thōrāmānasācalāt |
vartatē bhagavānarkō yāvattapati gōgaṇaiḥ || 14 ||

rañjayiṣyati yallōkamayamātmaviceṣṭitaiḥ |
athāmumāhū rājānaṃ manōrañjanakaiḥ prajāḥ || 15 ||

dr̥ḍhavrataḥ satyasandhō brahmaṇyō vṛddhasēvakaḥ |
śaraṇyaḥ sarvabhūtānāṃ mānadō dīnavatsalaḥ || 16 ||

mātrbhaktiḥ parastrīṣu patnyāmardha ivātmanaḥ |
prajāsu pitṛvatsnigdhaḥ kiṅkarō brahmavādinām || 17 ||

dēhināmātmavatprēṣṭhaḥ suhr̥dām nandivardhanaḥ |
muktasaṅgaprasaṅgō'yaṁ daṇḍapāṇirasādhuṣu || 18 ||

ayaṁ tu sākṣādbhagavāmstryadhīśaḥ
kūṭastha ātmā kalayāvatīrṇaḥ |
yasminnavidyāracitaṁ nirarthakaṁ
paśyanti nānātvamapi pratītam || 19 ||

ayaṁ bhuvō maṇḍalamōdayādrē -
rgōptaikavīrō naradēvanāthaḥ |
āsthāya jaitraṁ rathamāttacāpaḥ
paryasyatē dakṣiṇatō yathārkaḥ || 20 ||

asmai nr̥pālāḥ kila tatra tatra
balim̐ hariṣyanti salōkapālāḥ |
maṁsyanta ēṣām striya ādirājaṁ
cakrāyudhaṁ tadyaśa uddharantyaḥ || 21 ||

ayaṁ mahim̐ gām̐ duduhē'dhirājaḥ
prajāpatirvṛttikaraḥ prajānām |
yō līlayādrīn svaśarāsakōṭyā
bhīndan samām̐ gāmakarōdyathēndraḥ || 22 ||

visphūrjayannājagavaṁ dhanuḥ svayaṁ
yadācaratkṣmāmaviṣahyamājau |
tadā nililyurdiśi diśyasantō
lāṅgūlamudyamya yathā mṛgēndraḥ || 23 ||

ēṣō'svamēdhāñ śatamājahāra
 sarasvatī prādurabhāvi yatra |
 ahāraṣīdyasya hayaṃ purandaraḥ
 śatakratuścaramē vartamānē || 24 ||

ēṣa svasadmōpavanē samētya
 sanatkumāraṃ bhagavantamēkam |
 ārādhya bhaktyā labhatāmalaṃ taj -
 jñānaṃ yatō brahma paraṃ vidanti || 25 ||

tatra tatra girastāstā iti viśrutavikramaḥ |
 śrōṣyatyātmāśritā gāthāḥ prṭhuḥ prṭhuparākramaḥ || 26 ||

diśō vijityāpratiruddhacakraḥ
 svatējasōtpāṭitalōkaśalyaḥ |
 surāsurēndrairupagīyamāna -
 mahānubhāvō bhavitā patirbhuvāḥ || 27 ||

|| iti śrīmadbhāgavatē mahāpurāṇē pāramahaṃsyāṃ saṃhitāyāṃ
 caturthaskandhē ṣoḍaśō'dhyāyaḥ ||